

STORTINGET

Representantforslag 202 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Seher Aydar og Tobias Drevland Lund

Dokument 8:202 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Seher Aydar og Tobias Drevland Lund om kutt i lederlønnene i helseforetakene

Til Stortinget

Bakgrunn

Hvordan en velger å bruke penger i helsevesenet, er blant vanskeligste prioriteringene man gjør. Det er viktig at en sikrer at midlene på helsebudsjettene brukes slik at de kommer befolkningen til gode i form av best mulig helsetjenester.

Forslagsstillerne viser til en oversikt avisa Klassekampen laget i september 2021 over lederlønninger i helseforetakene, som viser at 198 helsetopper tjente mer enn helse- og omsorgsministeren. 70 av disse tjente mer enn statsministeren. I tillegg til lønn har flertallet av de administrerende direktørene en avtale om gunstig etterlønn dersom de blir sagt opp eller selv velger å gå etter oppfordring fra styret. Det er et enormt gap mellom helsetoppenes lønns- og arbeidsvilkår og vilkårene til helsepersonell og andre sykehusansatte som gjør selve jobben.

Forslagsstillerne viser som eksempel til at Inger Cathrine Bryne som ny direktør i Helse Vest fikk en årslønn på 2,1 mill. kroner. Da hun tiltrådte, fikk avtropsjef Herlof Nilssen beholde årslønna på 2,4 mill. kroner i tre år etter at han gikk av.

Det er lite forskning som underbygger at høye lederlønninger er viktig for å sikre gode tjenester. Professor Geir Kirkebøen ved Psykologisk institutt ved Universi-

tetet i Oslo gjør i en gjennomgang av forskning på feltet rede for flere rapporter og analyser som viser at høye lønninger til toppleder ikke er god pengebruk. Her viser han at topplederens betydning for hvor godt bedriften går, ofte er overvurdert. Videre peker han på at studier der man har sett på de faktiske sammenhengene mellom lederes lønninger og bedriftenes resultater, viser at det er liten sammenheng mellom størrelsen på topplederens godtgjørelser og hvordan bedriftene gjør det.

Forskning viser også at store gap mellom lederes og ansattes lønninger kan gå ut over motivasjonen til de ansatte (Se Steffens, Peters, Haslam og Quiggens i *The Leadership Quarterly*, 2020).

Forslagsstillerne mener dette er bekymringsverdig, da mange av landets sykehus har store problemer med å rekruttere og beholde helsepersonell. Forslagsstillerne viser for eksempel til at flere av yrkesgruppene med høyskoleutdanning som er ansatt i helseforetakene, tjener mindre enn ansatte i andre sektorer med tilsvarende utdanning. Disse gruppene har over flere år stått i krevende lønnsforhandlinger uten å få innfridd kravene sine, og samtidig har lederlønnene økt langt ut over hva forslagsstillerne mener er rimelig innenfor offentlig sektor.

Forslagsstillerne mener dette er en utvikling som må snus. Som en start på denne snuoperasjonen kan helse- og omsorgsministerens lønn være et øvre tak, slik at ingen helsetopper tjener mer enn statsråden.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen igangsette et arbeid med å sikre at taket på samlet godtgjørelse/lønn for ansatte i helseforetakene, inkludert eventuelle tillegg og pensjon, ikke skal være på et høyere nivå enn de ordningene som til enhver tid gjelder for helse- og omsorgsministeren.
2. Stortinget ber regjeringen gjennomgå alle avtaler om etterlønn og bonuser for ledere i helseforetakene med mål om reduserte lønnsforskjeller i samfunnet.

7. april 2022

SeHer Aydar

Tobias Drevland Lund